

Nye regler for forældreorlov

FOLKETINGET

FORVENTET MODSTAND

Arbejdsgiverorganisationer, fx BusinessEurope. I Europa-Parlamentet bl.a. ECR (Europæiske Konservative og Reformister)

FORVENTET STØTTE

Den europæiske fagbevægelse (ETUC). Fire af de store grupper i Europa-Parlamentet (de konservative, socialdemokraterne, de liberale og de grønne).

DANSKE BARSELSREGLER I DAG

Fædre har ret til 14 dage, som ikke kan overføres.

Mødre har ret til 14 uger, som ikke kan overføres. Det svarer til gældende EU-regler.

Forældre har hver ret til 32 uger.

Arbejdstagere har ret til barseldagpenge under barselsorlov (forældre max. tilsammen 32 uger). I ansættelseskontrakter eller overenskomster kan der være bedre ordninger fx med fuld løn i perioder.

Ret til orlov og dagpenge ved pasning af alvorligt syge børn. Ret til orlov og vederlag ved pasning af døende.

FAKTA

Gennemsnitlig erhvervsfrekvens for kvinder i EU: 64,3 %, for mænd: 75,9% (når deltidsbeskæftigelse regnes med). I Danmark er de for kvinder: 72,6 % og for mænd: 80,2 % (2015).

Bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv

Ifølge Kommissionen koster det årligt 370 mia. euro, at kvinder er underrepræsenterede på arbejdsmarkedet overalt i EU. Kommissionen mener, det primært skyldes, at kvinder tager en stor del af de ulønnede omsorgsopgaver i familierne. Derfor foreslår Kommissionen en revision af reglerne om forældreorlov samt en ny ret til omsorgsorlov, der skal fremme mænds brug af orlov. Kort fortalt går Kommissionens forslag ud på:

Ret til fædreorlov

Forslaget indfører en ret for fædre til 10 arbejdsdages orlov i forlængelse af barnets fødsel. Det svarer til de danske regler. I dag er der ingen EU-regler om fædreorlov.

Ret til forældreorlov

Forslaget betyder, at de 4 måneders individuel ret til forældreorlov, der er i EU-reglerne i dag, ikke kan overføres fra den ene forældre til den anden (i dag er det 1 af de 4 måneder der ikke kan overføres). Dermed øremærkes forældreorloven til hver forældre. Forældreorloven kan tages indtil barnet er fyldt 12 år (mod 8 år i dag).

Ret til omsorgsorlov

Forslaget indfører en ny ret til 5 dages orlov pr. år til pasning af alvorligt syge familiemedlemmer. De danske regler er mere gunstige.

For alle tre typer orlov gælder:

- Ret til løn under orlov, der svarer til, hvad arbejdsgiveren ville have fået ved sygdom.

- Ret til at komme tilbage til samme eller lignende job.

- Forbud mod at fyre den ansatte pga. orloven.

Forslaget gælder ikke for selvstændige.

Fleksible arbejdstider

Kommissionen lægger også op til at indføre en ret for forældre til børn op til 12 år til at anmode om fleksible arbejdstider eller -sted. Der er ikke nogen pligt for arbejdsgiveren til at imødekomme anmodningen, kun en pligt til at begrunde et afslag.

Morens barsel

Forslaget berører ikke kvinders ret til 14 ugers barselsorlov, som udspringer af graviditetsdirektivet fra 1992, og som er implementeret i den danske barselslov. De 14 uger kan ikke overføres mellem forældrene.

Der er tale om minimumsrettigheder. EU-landene kan således selv vælge at indføre/opretholde mere gunstige ordninger.

Direktivet kan implementeres ved lov eller gennem aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

HVAD ER NÆRHEDSPRINCIPPET?

EU's nærhedsprincip skal sørge for, at EU ikke lovgiver, hvis det bedre og mere effektivt kan gøres nationalt eller lokalt. Hvis et parlament vurderer, at et forslag er i strid med nærhedsprincippet, sender det en 'begrundet udtalelse' til Kommissionen inden for 8 uger. Hvis 1/3 af de nationale parlamenter gør indsigelser mod et forslag, skal Kommissionen revurdere forslaget. Det kaldes et gult kort. Kommissionen kan trække forslaget tilbage eller begrunde, hvorfor det fastholdes. Hvis halvdelen af de nationale parlamenter finder et forslag i strid med nærhedsprincippet, kan lovforslaget helt stoppes af et flertal i Rådet eller Europa-Parlamentet. Det kaldes et orange kort.